

4. Sviatosť pokánia - zmierenia a UZDRAVENIA duše

B. Obsah

Volá sa: sviatosťou obrátenia, pokánia, zmierenia, odpustenia, svätá spoveď.

Odpúšťa kajúcnikovi hriechy a zmieruje ho s Cirkvou, ktorá sa pričiňuje o jeho obrátenie láskou, príkladom a modlitbou. „Ak hovoríme, že nemáme hriech, klameme sami seba a nie je v nás pravda. Ale ak vyznávame svoje hriechy, on je verný a spravodlivý: odpustí nám.“ (1 Jn 1, 8 - 9)

Sviatosti uzdravenia (pokánie a pomazanie chorých) Ježiš Kristus, lekár našich duší i našich tiel ustanovil, aby Cirkev mocou Ducha Svätého pokračovala v jeho diele uzdravenia a spásy. Odpúšťa nám hriechy a vracia telesné zdravie. Boží život, ktorý sme prijali v krste, upevnili v birmovaní a zavřili Eucharistiou, nosíme v hlinených nádobách.

Pokánie – dar Boží a odpoveď človeka – radikálne obrátenie sa k Bohu – mať ho neustále pred sebou.

Metanoia v gréčtine znamená zmeniť myslenie, zmýšľanie, mienku, ideu.

V NZ je kladený dôraz na myslenie a chcenie;

V SZ **šúb** obrátenie, kladie dôraz na zmenu smeru, celý človek sa musí rozhodnúť obrátiť sa. Radikálna zmena vzťahu k Bohu, konverzia, orientovať existenciu podľa nového projektu a konať skutky pokánia, ktorými naprávame spáchanú nepravosť voči Bohu, sebe, blížnemu i stvorenstvu. Sme pobádaní milosťou a nachádzame model a príklad v samotnom Ježišovi, vzore kajúcnikov, lebo On sa podrobuje pre iných žiť v plnosti neustále pokánie, aby plnil Otcovu vôľu. Ako trpiaci sluha dokonáva svoj kajúci život, obeť seba samého za mnohých. Ježiš posielal apoštolov ohlasovať pokánie, hlásajú spojitosť medzi pokáním, odpustením a vierou v Ježiša a krstom. Dáva im moc odpúšťať hriechy. Jedine Boh odpúšťa hriechy.

Matéria: kajúce vyznanie hriechov a ľútosť (nie hriechy; zlo, hriech nemôže byť materiálom sviatosti).

Medzi úkonmi kajúcnika je na prvom mieste ľútosť. Je to bolesť duše nad spáchaným hriechom a jeho zavrhnutie s predsavzatím viac nehrešiť. Keď ľútosť pochádza z lásky k Bohu milovanému nadovšetko, je to ľútosť dokonalá. Aj nedokonalá ľútosť je Boží dar. Rodí sa z uvažovania o oškľivosti hriechu alebo zo strachu pred večným zatratením a inými trestami. Nedokonalá ľútosť síce nedosiahne odpustenie ťažkých hriechov, ale pripravuje na jeho dosiahnutie vo sviatosti pokánia (porov. KKC 1451 - 1454).

Forma: rozhrešenie. Aby veriaci prijal platne takto udelené rozhrešenie, vyžaduje sa, aby bol disponovaný, vzbudil si dokonalú ľútosť a súčasne si predsavzal, že v náležitom čase vyzná ťažké hriechy, ktoré nateraz nemôže vyznať.

Účinnosť: je v tom, že nám navracia Božiu milosť, zmieruje nás s Bohom a spája nás s ním v dokonalom priateľstve. Zvyčajne zavládne pokoj a spokojnosť svedomia s duchovnou útechou.

Spôsobuje duchovné vzkriesenie, prinavracia dôstojnosť a dobrá života Božích detí. Zmieruje s Cirkvou, uzdravuje znovu plne zapojeného do ekleziálneho spoločenstva a má aj oživujúci účinok na život Cirkvi, ktorá trpela pre hriech svojho člena. U tých, čo prijímajú sviatosť pokánia so skrúšeným srdcom a s nábožnosťou, zvyčajne zavládne pokoj a spokojnosť svedomia spolu so silnou duchovnou útechou.

Biskup a kňaz je vysluhovateľ sviatostného zmierenia. Podľa KKC: *Keď kňaz vysluhuje sviatosť pokánia, vykonáva službu dobrého pastiera, ktorý hľadá stratenú ovcu, službu milosrdného Samaritána, ktorý ošetruje rany, otca, ktorý čaká na mánotratného syna a pri jeho návrate ho víta, spravodlivého sudcu, ktorý nehľadá na osobu a ktorého súd je zároveň spravodlivý a milosrdný. Slovom, kňaz je znakom a nástrojom milosrdnej Božej lásky voči hriešnikovi. Spovedník nie je pánom, ale služobníkom Božieho odpustenia...* (KKC 1465 - 1466)

Spovedné tajomstvo je spovedník pod prísnyimi trestami viazaný zachovať absolútne, čo sa týka vyznaných hriechov. Nazýva sa to sviatostná pečať, lebo čo počul, je zapečatené sviatosťou. Zachovávať tajnosť je povinný aj tlmočník, i všetci, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom dozvedeli o hriechoch zo spovede.

Čo robiť, aby bola spoveď účinná? Pretože spoveď účinná väčšinou nebýva. Pre mnohých je bremenom, ktoré si treba „odbaviť“, občas „úľavou“ podobnou tomu, keď sa vyroprávame niekomu, kto nás poteší a povzbudí – spoveď je niečo nekonečne viac!!!

- **Uvedomiť si, že jej podstatou je radikálne obrátenie** = zmena myslenia a zmýšľania = uverenie Bohu a Jeho slovu = prijatie novej identity Božieho syna (dcéry) a vstup do Božej rodiny a život s Otcom v Kristovi.
- **Chápať spoveď ako „bodku“ za týmto procesom obrátenia**, ktorým prechádzame už *pred ňou!*

Dobre to vyjadruje práve veľkonočná spoveď:

- najprv 40 dní duchovnej obnovy s cieľom obnoviť vieru a obrátenie
- a potom zavŕšenie tohto procesu v slávení pokánia a v sviatosti pokánia, ktorá sa tak stáva onou „hostinou“ a „oslavou“ z podobenstva o mánotratnom synovi.

Časti sviatosti pokánia: 1. spytovanie svedomia; 2. Lútosť; 3. silné predsavzatie; 4. vyznanie hriechov; 5. zadosťučinenie.